

AI-riktlinjer för Leksands folkhögskola/Stiftelsen Hantverk och utbildning

1. Syfte: Dessa riktlinjer syftar till att säkerställa en etisk, ansvarsfull och säker användning av artificiell intelligens (AI) inom skolans verksamhet. Riktlinjerna gäller för alla anställda och deltagare

2. Mål med AI-användning:

- Förbättra lärandeupplevelsen och stödja deltagarnas individuella utveckling.
- Effektivisera administrativa processer.
- Ge lärare verktyg för att anpassa undervisningen efter deltagarnas behov och förmågor.
- Skapa en säker och inkluderande digital lärmiljö.
- Ge deltagare och personal kunskap om AI och dess möjligheter och risker.

3. Ansvarsfull och etisk användning:

- **Skydd av integritet:** All användning av AI-system ska följa gällande lagstiftning om dataskydd (t.ex. GDPR). Inga personuppgifter får delas med ChatGPT eller andra AI-verktyg.
- **Förhindra partiskhet och diskriminering:** AI-system ska utvärderas för att förhindra att fördomar eller diskriminerande mönster förstärks, särskilt när det gäller kön, etnicitet eller socioekonomisk bakgrund.
- **Säkerhet:** Alla AI-teknologier som används i skolan ska utvärderas för att förhindra att data blir stulna eller missbrukade. Det ska även finnas rutiner för att hantera eventuella säkerhetsincidenter.
- **Uppgifter:** Alla uppgifter som lämnas in av en deltagare ska tydligt ange om och hur AI har använts.

4. Otillåten användning

- **Skadlig eller olaglig verksamhet:** Användning av AI för att producera eller sprida falska nyheter, hatpropaganda, desinformation med mera är förbjudet liksom att använda AI för kriminell verksamhet.
- **Integritetsintrång:** AI får inte användas för att samla in, kartlägga eller analysera data om personer.
- **Ocensurerade AI-modeller:** Deltagare och personal får inte använda AI-modeller som inte följer regler för

innehållsmoderering. Ex AI som genererar hatpropaganda, desinformation och skadliga instruktioner.

- **Missbruk av generativ AI:** Det är förbjudet att använda AI för att skapa innehåll som kan vilseleda, exempelvis falska examensarbeten, plagiat eller felaktig information som ser trovärdig ut.

5. Användning av AI i undervisning:

- **Lärarnas roll:** Lärarna ska vara de primära användarna och beslutsfattarna när det gäller att använda AI i undervisningen. AI ska vara ett stödverktyg för att anpassa undervisningen.
- **Deltagarens engagemang:** Deltagare ska få tydlig information om hur AI används i undervisningen. Om det finns alternativa metoder som inte involverar AI, ska deltagare ges möjlighet att välja dessa.
- **AI och bedömning:** AI kan användas för att ge återkoppling på uppgifter och provresultat, men läraren ska alltid vara den som fattar det slutgiltiga beslutet om bedömning.
- **Etiska reflektioner:** En del av undervisningen bör inkludera diskussioner om AI-etik, så att deltagarna utvecklar ett kritiskt tänkande kring teknologins möjligheter och risker.
- **Användningsområden:** AI-tjänster kan användas för till exempel framtagande av utbildningsmaterial, sammanfattningar, textstöd, m.m. AI kan användas för anpassad inläring, automatiserad återkoppling, effektivisering av administrativa uppgifter, stöd för deltagare med särskilda behov.
- **Källkritik och "Hallucinationer":** Användaren (personal som deltagare) bär alltid ansvaret för att faktagranska det AI genererar. AI är en "språkmaskin", inte en "sanningsmaskin".

6. Användning av AI i administration:

- **Skydd av personuppgifter:** Deltagare och anställdas personuppgifter som används i administrativa AI-system ska behandlas enligt skolans integritetspolicy och gällande dataskyddslagstiftning.
- **Automatiserade beslut:** Om AI används för att stödja administrativa beslut (till exempel antagningar eller schemaläggning), ska dessa beslut alltid granskas av en människa innan de verkställs.

7. Utbildning och stöd:

- **Kompetensutveckling:** Skolan ska erbjuda utbildning för både lärare och deltagare om ansvarsfull användning av AI, och ge stöd för att förstå och använda de verktyg som AI erbjuder.

8. Uppföljning och utvärdering:

- Skolan ska kontinuerligt utvärdera användningen av AI-teknologier för att säkerställa att dessa uppfyller de uppsatta målen om effektivitet, rättvisa och etik.

9. Transparens:

- Om AI nyttjas på ett sätt som kan påverka beslut, ska detta kommuniceras öppet för att undvika misstolkningar och säkerställa att deltagarna är medvetna om AI:s roll.
- Skolans IT-ansvarige ansvarar tillsammans med ledningen för uppföljning, säkerhetsincidenter och etiska granskningar.

10. Miljömässig hållbarhet:

- Skolan ska ta hänsyn till AI-systems energiförbrukning och prioritera verktyg som är optimerade för att minimera sin klimatpåverkan.

Slutord:

Dessa riktlinjer ska ses som ett levande dokument och kan komma att revideras i takt med att AI-teknologin utvecklas och nya lagar eller riktlinjer införs. Målet är att säkerställa en trygg, rättvis och effektiv användning av AI i skolmiljön, till gagn för deltagarnas lärande och skolans verksamhet.

Ordlista

Artificiell intelligens (AI) - teknik som gör det möjligt för datorer och program att utföra uppgifter som normalt kräver mänsklig intelligens. Det kan handla om att förstå språk, känna igen bilder, lösa problem eller fatta beslut. AI lär sig ofta av data för att bli bättre på sina uppgifter över tid.

Generativ AI - AI som kan skapa innehåll, som texter, bilder eller ljud, baserat på instruktioner.

AI-system - Ett program eller en applikation som använder artificiell intelligens för att utföra specifika uppgifter, som att analysera data, förstå text eller ge rekommendationer.

AI-teknologi - Den underliggande tekniken som gör AI möjlig, till exempel maskininlärning, djupinlärning och algoritmer som hjälper datorer att "tänka" och lära sig.

Innehållsmoderering - Innehållsmoderering syftar till att säkerställa att innehållet som publiceras av användare följer plattformsriktlinjer och juridiska regler. Innehållsmoderering involverar screening och analys av text, bilder och videor för att identifiera och ta itu med problemområden.

Omodererade AI-modeller: AI-system utan regler för innehållsmoderering, designade utan säkerhetsfilter för att begränsa olagligt, stötande eller skadligt innehåll. De prioriterar frihet över etik och har hög missbrukspotential, exempelvis för desinformation, hatpropaganda eller farliga instruktioner.